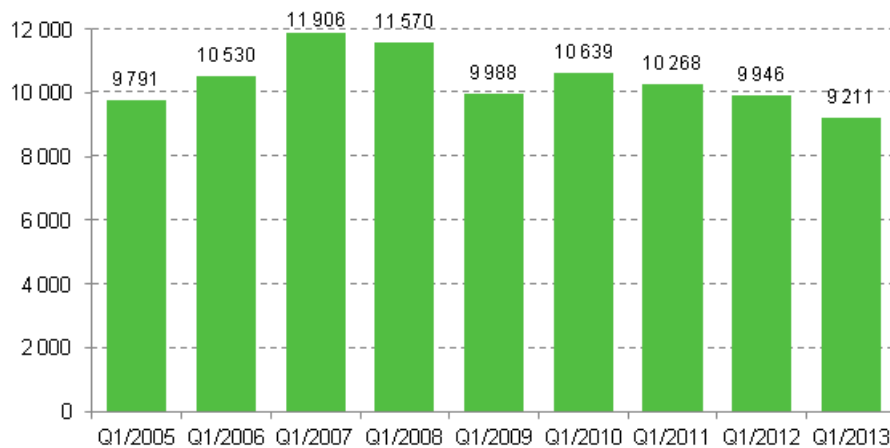

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset

Uusia yrityksiä perustetaan entistä vähemmän

Tilastokeskuksen mukaan aloittaneiden yritysten määrä väheni 7,4 prosenttia vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi 17,5 prosenttia vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Lukumääräisesti eniten yrityksiä aloitti toimialakohtaisesti ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla ja lopetti kaupan toimialalla, ja maakuntakohtaisesti yrityksiä aloitti ja lopetti eniten Uudellamaalla. Alustavien kokovuositietojen mukaan vuonna 2012 aloittaneiden yritysten määrä väheni 4,1 prosenttia ja lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi 3,6 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Aloittaneet yritykset 1. neljännes

Aloittaneet yritykset 1. neljännes 2013

Tilastokeskuksen mukaan 9 211 uutta yritystä aloitti toimintansa vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Aloittaneiden yritysten lukumäärä väheni 7,4 prosenttia verrattuna vuoden 2012 ensimmäiseen neljännekseen, jolloin toimintansa aloitti 9 946 yritystä. Aloittaneiden yritysten osuus koko yrityskannasta oli 2,7 prosenttia vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä.

Toimialoittaisen tarkastelun perusteella eniten uusia yrityksiä aloitti ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla, jossa toimintansa aloitti 1 561 uutta yritystä eli 16,9 prosenttia kaikista ensimmäisellä

neljänneksellä aloittaneista yrityksistä. Kaupan toimialalla aloitti 1 463 (15,9%) ja rakentamisen toimialalla 1 212 (13,2%) uutta yritystä. Kaupan toimialalla aloittaneiden yritysten määrä väheni lukumääräisesti eniten (-200) verrattuna vuoden 2012 ensimmäiseen neljännekseen.

Maakuntakohtaisen tarkastelun perusteella vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten uusia yrityksiä syntyi Uudellamaalla, jossa aloittavia yrityksiä oli 3 308. Seuraavaksi eniten yrityksiä aloitti Pirkanmaalla (917) ja Varsinais-Suomessa (819). Yrityskannan kokoon suhteutettuna aloittavia yrityksiä oli eniten Uudellamaalla (3,0%). Verrattuna vuoden 2012 ensimmäiseen neljännekseen aloittaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten Etelä-Karjalassa (+6) ja väheni eniten Uudellamaalla (-208).

Seutukunnittaisen tarkastelun perusteella vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten yrityksiä aloitti Helsingin seutukunnassa (3 129) ja seuraavaksi eniten Tampereen (751) ja Turun (545) seutukunnissa. Verrattuna vuoden 2012 ensimmäiseen neljännekseen aloittaneiden yritysten määrä lisääntyi luku-määräisesti eniten Savonlinnan ja Tampereen seutukunnissa (+23) ja väheni eniten Helsingin seutukunnassa (-162).

ELY-keskuksittaisen tarkastelun perusteella vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten yrityksiä aloitti Uudenmaan ELY-keskuksen (3 308) ja seuraavaksi eniten Pirkanmaan (917) ja Varsinais-Suomen (819) ELY-keskusten alueilla. Verrattuna vuoden 2012 ensimmäiseen neljännekseen aloittaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella (+5) ja väheni eniten Uudenmaan ELY-keskuksen alueella (-208).

Kuntakohtaisesti tarkasteltuna vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä yrityksiä aloitti eniten Helsingissä (1 664), seuraavaksi eniten Espoossa (489), Tampereella (471), Vantaalla (324) ja Turussa (306). Vuoden 2012 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna aloittaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten Kangasalla (26), Lappeenrannassa (18) ja Savonlinnassa (18) sekä väheni eniten Helsingissä (-70) ja Turussa (-61).

Oikeudellisen muodon mukaan tarkasteltuna vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä toimintansa aloitti 4 702 liikkeen- tai ammatinharjoittajayritystä (yhtiömuotona luonnollinen henkilö) ja 3 667 osakeyhtiötä. Aloittaneista yrityksistä 51,0 prosenttia oli oikeudelliselta muodoltaan luonnollisia henkilöitä ja 39,8 prosenttia osakeyhtiöitä. Vuoden 2012 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna aloittaneiden yritysten määrä lisääntyi oikeudellisen muodon mukaan eniten osakeyhtiöissä (+89) ja väheni eniten liikkeen- tai ammatinharjoittajayrityksissä (-754).

Lopettaneet yritykset 4. neljännes 2012

Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä toimintansa lopetti 10 934 yritystä. Lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi 17,5 prosenttia verrattuna vuoden 2011 neljänteen neljännekseen, jolloin toimintansa lopetti 9 302 yritystä. Lopettaneiden osuus koko yrityskannasta oli 3,2 prosenttia vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä.

Toimialoittaisen tarkastelun perusteella eniten yrityksiä lopetti kaupan toimialalla, jossa lopettaneita yrityksiä oli 2 034 eli 18,6 prosenttia kaikista neljännellä neljänneksellä lopettaneista yrityksistä. Ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla toimintansa lopetti 1 693 (15,5%) ja rakentamisen toimialalla 1 621 (14,8%) yritystä. Ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten (+327) verrattuna vuoden 2011 neljänteen neljännekseen.

Maakuntakohtaisen tarkastelun perusteella vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten yrityksiä lopetti Uudellamaalla (3 909). Seuraavaksi eniten yrityksiä lopetti Varsinais-Suomessa (1 134) ja Pirkanmaalla (947). Yrityskannan kokoon suhteutettuna lopettaneita yrityksiä oli eniten Ahvenanmaalla (4,0%). Verrattuna vuoden 2011 neljänteen neljännekseen lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten Uudellamaalla (+765) ja väheni eniten Keski-Suomessa (-56).

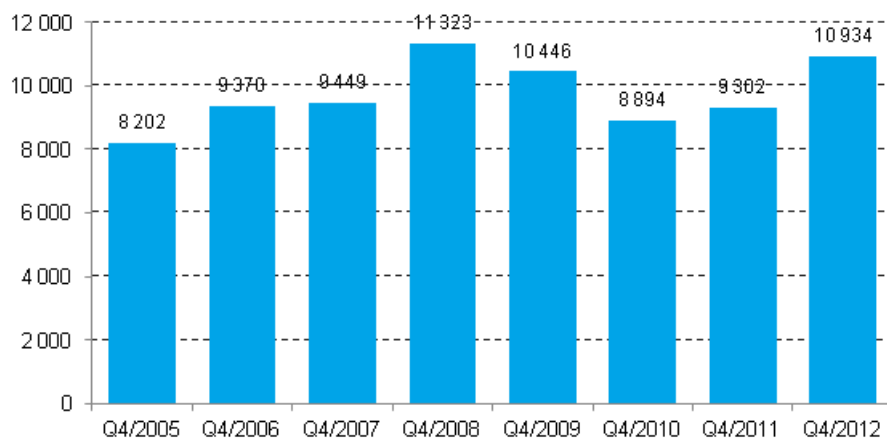
Seutukunnittaisen tarkastelun perusteella vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten yrityksiä lopetti Helsingin seutukunnassa (3 630) ja seuraavaksi eniten Turun (781) ja Tampereen (748) seutukunnissa. Verrattuna vuoden 2011 neljanteen neljännekseen lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten Helsingin seutukunnassa (+713) ja väheni eniten Jyväskylän seutukunnassa (-30).

ELY-keskuksittaisen tarkastelun perusteella vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten yrityksiä lopetti Uudenmaan ELY-keskuksen (3 909) ja seuraavaksi eniten Varsinais-Suomen (1 134) ELY-keskuksen alueella. Verrattuna vuoden 2011 neljanteen neljännekseen lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten Uudenmaan ELY-keskuksen alueella (+765) ja väheni eniten Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella (-56).

Kuntakohtaisesti tarkasteltuna vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä yrityksiä lopetti eniten Helsingissä (1 868), seuraavaksi eniten Espoossa (575), Turussa (451) ja Tampereella (433). Vuoden 2011 neljanteen neljännekseen verrattuna lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi eniten Helsingissä (+420) ja vastaavasti väheni eniten Jyväskylässä (-28).

Oikeudellisen muodon mukaan tarkasteltuna vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä toimintansa lopetti 5 668 liikkeen- tai ammatinharjoittajayritystä (yhtiömuotona luonnollinen henkilö) ja 3 815 osakeyhtiötä. Lopettaneista yrityksistä 51,8 prosenttia oli oikeudelliselta muodoltaan luonnollisia henkilöitä ja 34,9 prosenttia osakeyhtiöitä. Vuoden 2011 neljanteen neljännekseen verrattuna lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi oikeudellisen muodon mukaan eniten osakeyhtiöissä (+1 033).

Lopettaneet yritykset 4. neljännes

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset maakunnittain.....	5
Tietojen tarkentuminen.....	6
Laatuseloste: Aloittaneet ja lopettaneet yritykset.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset maakunnittain

Maakunta	Aloittaneita Q1/2013	Aloittaneiden osuus yrityskannasta %	Muutos Q1/2013 - Q1/2012	Lopettaneita Q4/2012	Lopettaneiden osuus yrityskannasta %	Muutos Q4/2012 - Q4/2011
¹⁾ KOKO MAA	9 211	2,7	-735	10 934	3,2	1 632
MANNER-SUOMI	8 866	2,6	-702	10 579	3,2	1 476
Uusimaa	3 308	3,0	-208	3 909	3,5	765
Pirkanmaa	917	2,9	0	947	3,0	113
Varsinais-Suomi	819	2,5	-109	1 134	3,4	329
Pohjois-Pohjanmaa	518	2,6	-83	590	3,0	43
Keski-Suomi	407	2,7	5	406	2,7	-56
Pohjois-Savo	300	2,4	-25	367	2,9	42
Päijät-Häme	297	2,5	-20	356	3,0	6
Satakunta	289	2,0	-95	432	3,0	28
Pohjanmaa	286	2,5	-36	295	2,6	11
Etelä-Pohjanmaa	270	2,0	-37	357	2,6	55
Kanta-Häme	252	2,4	-15	326	3,1	58
Kymenlaakso	220	2,4	-25	281	3,1	-1
Lappi	218	2,0	-41	257	2,4	-20
Etelä-Karjala	193	2,7	6	209	3,0	39
Pohjois-Karjala	189	2,3	-9	218	2,6	-8
Etelä-Savo	185	2,0	3	265	2,9	53
Keski-Pohjanmaa	117	2,8	4	118	2,8	9
Kainuu	81	2,1	-17	112	2,9	10
AHVENANMAA	79	2,9	-1	108	4,0	37
Ahvenanmaa	79	2,9	-1	108	4,0	37

1) Koko maan luvut sisältävät myös alueluokat Tuntematon ja Ulkomaa

Tietojen tarkentuminen

Tilaston tiedot ovat tarkentuneet alla olevan taulukon mukaisesti. Lisätietoja tietojen tarkentumisesta on laatuselosteen kohdassa Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus.

Aloittaneiden yritysten lukumäärän tarkentuminen

Viiteajankohta	1. julkistus	Uusin julkistus (25.4.2013)	Muutos (kpl)	Tarkentuminen (%-yks)
2010 / Q1	10627	10629	2	0,0
2010 / Q2	8431	8432	1	0,0
2010 / Q3	7242	7243	1	0,0
2010 / Q4	6909	6911	2	0,0
2011 / Q1	10262	10265	3	0,0
2011 / Q2	8348	8350	2	0,0
2011 / Q3	7155	7160	5	0,10
2011 / Q4	6685	6688	3	0,0
2012 / Q1	9801	9900	99	1,0
2012 / Q2	7614	7643	29	0,40
2012 / Q3	6946	7014	68	1,0

Lopettaneiden yritysten lukumäärän tarkentuminen

Viiteajankohta	1. julkistus	Uusin julkistus (25.4.2013)	Muutos (kpl)	Tarkentuminen (%-yks)
2010 / Q1	4054	4068	14	0,3
2010 / Q2	4414	4422	8	0,2
2010 / Q3	4064	4060	-4	-0,1
2010 / Q4	8887	8890	3	0,0
2011 / Q1	5358	5363	5	0,1
2011 / Q2	5029	5034	5	0,1
2011 / Q3	4784	4744	-40	-0,8
2011 / Q4	9269	9247	-22	-0,2
2012 / Q1	4663	4645	-18	-0,4
2012 / Q2	4941	4940	-1	0,0

Laatuseloste: Aloittaneet ja lopettaneet yritykset

Tilastotietojen relevanssi

Tilasto sisältää tietoja aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrästä toimialoittain, alueittain ja oikeudellisen muodon mukaan sekä yrityskannoista. Tilaston ajanjakso on neljännesvuosi. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen yritysrekisteriin sekä rekisterin lähdeaineistoina käytettäviin Verohallinnon rekisteröintitietoihin. Tilasto kattaa yritykset, jotka ovat liiketoiminnasta tai kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta arvonlisäverovelvollisia tai toimivat työnantajina. Tarkastelun ulkopuolelle jäävät säätiöt, aatteelliset yhdistykset, julkiset viranomaiset ja uskonnolliset yhteisöt. Tilasto sisältää valtion liikelaitokset, mutta ei kuntien liikelaitoksia.

Yrityksen toimiala on määritelty Tilastokeskuksen vahvistaman luokituksen mukaisesti (Toimialaluokitus 2008, Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008).

Aluetiedot määräytyvät yrityksen kotikunnan perusteella. Yrityksen aluetiedot on määritelty noudattaen uusinta aluejakoa. (Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot, Tilastokeskus, Käsikirjoja 28, Helsinki).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilasto laaditaan poimimalla tilastointiajankohdan poikkileikkaustilanteen tiedot yritysrekisteristä sekä Verohallinnon rekisteröintitiedoista. Tämän jälkeen tehdään tilastotaulujen muokkaus sekä laaditaan tilastokatsaus uusimman vuosineljänneksen tiedoista. Lisäksi tilastosta laaditaan marraskuussa vuosikatsaus, joka sisältää edellisen koko vuoden tiedot.

Aloittamis- ja lopettamistieto on hallinnollinen. Yrityksen aloittamisajankohta on verovalvonnan alkamisaika. Tieto saadaan verohallinnolta. Lopettamistieto saadaan Tilastokeskuksen omasta tiedustelusta tai verohallinnolta. Yritys merkitään aloittaneeksi, kun yrityksestä tulee työnantaja tai kun se tulee arvonlisäverovelvolliseksi. Vastaavasti yritys katsotaan lopettaneeksi, kun se lakkaa toimimasta sekä työnantajana että arvonlisäverovelvollisena yksikkönä. Yli 18 kuukauden toimimattomuuden jälkeen aktivoituva yritys määritetään uudestaan aloittaneeksi ja edeltävä lopetustieto jää voimaan. Mikäli lopettaneeksi merkitty yritys aktivoituu ennen 18 kuukauden ajan täyttymistä, lopetustieto kumotaan ja yritys katsotaan toimivaksi koko ajanjaksolla. Yritys merkitään aloittaneeksi myös silloin, kun se saa uuden yritystunnuksen. Tällöin yritys tulee lasketuksi myös lopettaneiden yritysten tilastoon, sillä vanha yritystunnus lopetetaan rekisteristä. Yritys kirjautuu aloittaneena yrityksenä myös yhtiöittämisen tai fuusion seurauksena. Vastaavasti yritys rekisteröidään lopettaneeksi silloin, kun se sulautuu toiseen yritykseen. Tilaston luvut sisältävät myös tämänkaltaiset epäaidot aloittamiset ja lopettamiset.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilasto kuvaa yritysten hallinnollisia aloituksia ja lopetuksia (ks. menetelmäkuvaus yllä). Tämä tarkoittaa sitä, että tietojen tuottamisessa ei ole huomioitu mahdollisia toiminnan siirtymisiä, fuusioita, yhtiöittämisiä tms.

Tilaston taulukoissa oleva tieto "Yrityskanta" on Verohallinnon rekisteröintitietojen perusteella johdettu ko. ajankohtana toiminnassa olleiden yritysten lukumäärä. Sen vertailukelpoisuutta Suomen yritykset -vuositalastoon on selvitetty kohdassa Tilastojen vertailukelpoisuus.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto sisältää tietoja aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrästä vuosineljänneksittäin. Aloittaneiden yritysten tiedot julkistetaan neljä kuukautta tilastoajanjakson päättymisestä ja lopettaneiden yritysten tiedot seitsemän kuukauden viiveellä. Edellisten neljänneksen tiedot täydentyvät kullakin julkistamiskerralla.

Kutakin ajankohtaa koskevat tiedot kertyvät takautuvasti. Alla oleva esimerkki kuvaa tietojen kertymänopeutta. Esimerkiksi vuoden 2008 aloittamisista oli saatu tieto 100,0 prosentilta lokakuuhun 2004 mennessä. Myös lopettamistiedot kertyvät vastaavalla tavalla.

Tietojen kertymänopeus

Tiedonsaannin ajankohta	Aloittaneet 2008	% lopullisesta	Lopettaneet 2008	% lopullisesta
2009 Heinäkuu	34 520	99,9	26 955	99,7
2009 Lokakuu	34 549	100,0	27 204	100,7
2010 Tammikuu	34 561	100,0	27 220	101,7
2010 Huhtikuu	34 562	100,0	27 111	100,3
2010 Heinäkuu	34 558	100,0	27 021	100,0

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan neljä kertaa vuodessa Tilastokeskuksen palvelusivuilla, www.tilastokeskus.fi/til/aly/index.html.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilaston perusta on muuttunut alkaen 05/2007 julkistuksesta. Aiemmin tilaston tiedot johdettiin yritysrekisteriin merkittyjen aloitus- ja lopetustietojen pohjalta. Uudessa menetelmässä tiedot tuotetaan Verohallinnon rekisteröintitietojen pohjalta. Tämän lisäksi tilaston kohdejoukko on laajentunut. Aiemmin kohdejoukkoon sisältyivät yritykset, jotka toimivat työnantajina tai ovat liiketoiminnasta arvonlisäverovelvollisia. Uusi kohdejoukko sisältää myös kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta alv-velvolliset yritykset. Kohdejoukon laajennus näkyy selvimmin toimialaluokassa L Kiinteistöalan toiminta.

Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten aiemmin julkaistun tilaston mukainen aikasarja päättyy aloittaneiden yritysten osalta vuoden 2006 toiseen neljännekseen ja lopettaneiden yritysten osalta vuoden 2006 ensimmäiseen neljännekseen. TOL 2008 mukaiset aikasarjat alkavat vuodesta 2005. Aiemmin julkaistun tilaston aikasarjat ovat edelleen saatavissa tilaston kotisivuilla.

Euroopan Unionin tilastovirasto Eurostat on tuottanut vuodesta 1997 lähtien yritysdemografiatilastoa, joka sisältää tietoa aloittaneista ja lopettaneista yrityksistä EU:n jäsenmaissa. Nämä tiedot tuotetaan eri menetelmällä ja erilaisella rajauksella kuin Suomessa julkistetut tilastot, eivätkä ne siten ole vertailukelpoisia. Eurostat on kehittämässä jäsenmaiden kesken vertailukelpoisia aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastoja.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Aloittaneet ja lopettaneet -tilaston tieto "Yrityskanta" on Verohallinnon rekisteröintitietojen perusteella johdettu ko. ajankohtana toiminnassa olleiden yritysten lukumäärä, joka kattaa liiketoiminnasta tai kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta alv-velvolliset yritykset sekä työnantajina toimivat yritykset. Yritysrekisterin vuositilaston "yrityksiä yhteensä" on yritysmäärä vuoden keskiarvotietona ja se poikkeaa em. luvusta seuraavista syistä: se kattaa kaikki yritykset, siis muutkin kuin alv-velvolliset tai työnantajayritykset. Lisäksi mukaan lasketaan yritykset, joiden toiminta-aika tilastovuonna on yli kuusi kuukautta ja joiden liikevaihto tai henkilömäärä ylittää tietyn alarajan. Yritysrekisterin vuositilasto julkaistaan mm. StatFin-palvelussa ja Suomen yritykset -julkaisuna.

Lisätietoja

Marketta Kaskirinne-Salo 09 1734 3542

Jaakko Salmela 09 1734 3454

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

yritys.rekisteri@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Yritysrekisteri: Aloittaneet ja lopettaneet yritykset. Aloittaneet yritykset 2013, 1. neljännes; lopettaneet yritykset 2012, 4. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-0660 (pdf)